

Vergaderjaar 2016–2017

29 502

Toekomstige ontwikkeling van de Nederlandse postsector

Nr. 142

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 augustus 2017

In de vragen gesteld door de leden Kuiken (PvdA) en Hijink (SP) d.d. 6 juli 2017 over de plannen van postbedrijf Sandd op het gebied van de universele postdienstverlening (UPD) is gevraagd om een uitgebreidere schriftelijke reactie ten aanzien van de plannen van Sandd (Aanhangsel Handelingen II 2016/17, nr. 2570). Middels deze brief doe ik u deze reactie toekomen.

Het informatiememorandum van Sandd

Sandd heeft mij laten weten dat het vertrouwelijke karakter van het document is komen te vervallen, waardoor het document openbaar kan worden gemaakt. U vindt daarom het informatiememorandum van Sandd bijgevoegd bij deze brief¹. Laat ik vooropstellen dat het een positieve ontwikkeling is dat marktpartijen meedenken over de betaalbaarheid van de UPD en dat ook nader concretiseren. Dat levert waardevolle informatie op en zorgt dat elke partij scherp blijft over te behalen efficiëntiewinsten en creatief wordt nagedacht over het betaalbaar houden van de UPD. Dit sluit aan bij mijn analyse toekomst postmarkt die ik op 10 juli jl. heb gepresenteerd (Kamerstuk 29 502, nr. 140).

Exclusiviteit UPD-verlener

Het memorandum gaat uit van exclusiviteit bij de uitvoering van de UPD. Dat wil zeggen dat in het geval Sandd de uitvoering van de UPD ter hand zou nemen, de ene UPD-verlener wordt ingeruild voor een andere. In het plan wordt beschreven dat Sandd als enige partij wordt aangewezen als de landelijke uitvoerder van de UPD, uitgaande van de huidige UPD-eisen. Tegelijkertijd heeft Sandd laten weten ook open te staan voor het uitvoeren van delen van de UPD.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Uitvoering UPD

Het plan gaat uit van 8.700 nieuw te plaatsen en dagelijks geleegde straatbrievenbussen. Sandd voldoet hiermee aan de wettelijk gestelde eis en wil daarnaast 4.350 extra servicebrievenbussen plaatsen die 2 dagen per week worden geleegd. De collectie wordt door Sandd aangevuld met speciale diensten voor medische en rouwpost. Er worden 1.500 dienstverleningspunten gecreëerd op retaillocaties. Op deze punten worden de diensten aangeboden die op basis van de regelgeving vereist zijn. Voor een aantal UPD-diensten (waaronder collectie, transport en pakketverwerking) is Sandd voornemens samen te gaan werken met gespecialiseerde partners.

Werkgelegenheid

De uitbreiding van de huidige dienstverlening van Sandd naar minimaal 5 bezorgdagen betekent volgens het plan dat de parttimefunctie van een deel van de huidige postbezorgers wordt opgeschaald naar een fulltimefunctie en dat de transitie van overeenkomst van opdracht naar arbeids-overeenkomst versneld kan worden doorgevoerd. Door de opschaling naar vijfdaagse bezorging worden er circa 5.000 extra arbeidsplaatsen gecreëerd (3.500 fte).

Financiële onderbouwing

Sandd geeft een financiële onderbouwing voor haar plannen. Voor een aantal diensten waarmee Sandd geen ervaring heeft zijn aannames gedaan in de kostenopbouw. Daarbij gaat Sandd uit van dalende volumes. Sandd noemt een postzegeltarief van € 0,55 voor het eerste jaar op basis van het huidige postvolume en het huidige regelgevende kader. In circa 10 jaar tijd zou dit tarief stijgen naar maximaal 1 euro. Sandd stelt dat haar goedkopere bedrijfsproces haar in staat stelt om een lagere postzegelprijs aan te bieden.

Appreciatie voorstel

Ik heb het voorstel van Sandd vanaf het begin als één van de mogelijke opties betrokken bij de beleidsmatige analyse met betrekking tot de toekomst van de postmarkt die ik op 10 juli jl. aan uw Kamer heb gezonden. In de evaluatie van de UPD (zie pagina 46 e.v.) is aandacht besteed aan de optie om meerdere of andere partijen aan te wijzen als universele dienstverlener². De onderzoekers hadden de beschikking over het informatiememorandum van Sandd. In de evaluatie wordt geschetst dat uitvoering door een andere partij dan de huidige UPD-verlener financieel alleen mogelijk zou zijn indien zij (de jure of de facto) ook een monopolie op de uitvoering zouden krijgen. Een dergelijke situatie zorgt voor veel vragen met betrekking tot de transitie, bijvoorbeeld ten aanzien van de positie van werknemers en het gedrag van andere marktpartijen. Zo beschikt de huidige UPD-verlener reeds over een 24-uurs netwerk, dat zij in een situatie waarin het niet zal zijn aangewezen als UPD-verlener waarschijnlijk ook nog zal gebruiken, waardoor het dubbelen van vaste kosten in de markt op de loer licht.

Naast deze vragen hangt de appreciatie van de plannen van Sandd zeer sterk af van de uiteindelijke richting die wordt gekozen op basis van de beleidsopties die ik heb geschetst in mijn analyse. Sandd gaat in haar voorstel uit van de UPD zoals deze in de huidige vorm bestaat. Er bestaat

² Zie Evaluatie Universele Postdienst door Kwink Groep en Rebel, pagina 46 e.v., bijlage bij Kamerstuk 29 502, nr. 140

een reële kans dat de UPD er in de toekomst anders uit zal zien, waardoor (elementen uit) het informatie-memorandum meer of minder bruikbaar zullen zijn. Dit is echter afhankelijk van de beleidskeuzes die een volgend kabinet over de UPD zal maken.

Ik kan derhalve nog geen kwalitatief toekomstbestendig oordeel geven over het plan van Sandd. Wel biedt het waardevolle input voor de discussie die over de toekomstige inrichting van de UPD zal gaan plaatsvinden.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp